

Za 70 evrov vas lahko odpeljejo tudi v smrt

Na neizkušene obiskovalce gora prežijo društva brez znanja in dovoljenja za vodenje Združenje gorskih vodnikov in **Planinska zveza Slovenije** zahtevata ukrepanje države

TINA HORVAT

tina.horvat@slovenskenovice.si

LJUBLJANA O Huda gorska nesreča, ki se je na velikonočno nedeljo zgodila na Mali Mojstrovki, je pokazala na povsem neurejeno področje gorskega vodništva pri nas. »Vsakdo, ki ima pet minut časa, lahko pri nas objavi na instagramu, da je gorski vodnik, in nato v nasprotju z zakoni opravlja vodniško dejavnost. Jaz zelo rad kolesarim, a zato še nisem kolesarski vodnik. Prav tako v prostem času kdaj odprem knjigo Anatomija, a zato nisem zato kirurg,« je po nesreči komentiral gorski vodnik, **alpinist** in gorski reševalec **Gregor Kofler** iz Mojstrane. Ob tem se je tudi vprašal, kam so šla vsa moralna in etična načela in ali je res kapital tisti, ki je najbolj pomemben.

Vsa opozorila so zaman

Skupine šestih udeležencev zimske ture na Malo Mojstrovko po **alpinistični** smeri Župančičeva grapa namreč ni vodil gorski vodnik z licenco za gorskega vodnika, ampak jo je za plačilo 70 evrov organiziralo Športno društvo Jeti, ki vodi tečaje varne hoje v gore, varnega gibanja v gorah pozimi, varnega feratanja in turnega smučanja. A to je le eno od številnih društev, ki so zaradi povečanega zanimanja ljudi za varen obisk gora nastala v zadnjem času, seveda pa so vsi njihovi tečaji in ture plačljivi. Gre torej za komercialno dejavnost, ki jo urejajo trije zakoni, o gorskem vodništvu, o športu in o društvih.

Ti zakoni določajo da lahko po zahtevnih terenih komercialno vodijo, torej po **alpinističnih** smereh, kakršna je tudi Župančičeva grapa na Mali Mojstrovki, le gorski vodniki Združenja gorskih vodnikov Slovenije (ZGVŠ) z mednarodno licenco IFMGA. Njihovo šolanje traja najmanj pet let. Preostali, vodniki **Planinske zveze Slovenije (PZS)** in vodniki z mednarodno licenco UIMLA, oboje licencira PZS, pa lahko vodijo po tehnično nezahtevnih terenih: tam, kjer ni potrebe po uporabi vrvi.

Na zmedo in mnogo nepravilnosti na področju gorskega vodništva so opozorili tudi v Združenju gorskih vodnikov Slovenije (ZGVŠ). Predsednik ZGVŠ **Peter Jeromel** je tako povedal, da pristojne državne službe že več let zaman opozarjajo na nepravilnosti in na nespoštovanje zakonov, ki jih opažajo na terenu, vendar se kljub temu nič ne spremeni, saj za to ni politične volje. Najhuje je to, da gorsko vodenje izvajajo posamezniki brez ustreznih izobrazbe ali licenc ter da vodijo večje skupine, kot bi jih morali.

Planinska zveza ostro obsoja

Na PZS so po nesreči pojasnili, da društvo, ki je

pripravilo turo, ni njihov član, prav tako vodja ture ni strokovni delavec v športu v okviru **PZS**. Opozorili so, da je vodenje v gorah brez ustreznega znanja »nesprejemljivo in nevarno početje, ki ga ostro obsojamo. Vendar pri tem nimamo pristojnosti, da bi lahko kakor koli posredovali. To morajo opraviti pristojne inšpekcijske službe v državi.«

Predvsem zimske razmere zahtevajo usposobljene in izkušene posameznike. »Če se v gore podajajo manj izkušeni planinci, nujno potrebujejo vodstvo usposobljenih in licenciranih vodnikov. Pri zadnji nesreči na Mali Mojstrovki se je pokazalo ravno to, da je treba v gore hoditi z veliko odgovornostjo, znanjem uporabe zimske opreme ter pod vodstvom usposobljenih vodnikov z ustreznimi kompetencami. Nevarnosti tudi usposobljeni vodniki ne morejo povsem izključiti, lahko pa jo omejijo,« so zapisali na **PZS**.

In na kakšne ture lahko vodijo planinski vodniki **PZS** in kako je urejeno z odgovornostjo v primeru nesreče? Na **PZS** razložijo, da morajo imeti vodniki za komercialno vodenje urejeno zavarovanje za odgovornost v okviru svojega pravnega statusa in da lahko gorski vodniki ZGVŠ vodijo ture vseh zahtevnosti, medtem ko planinski vodniki **PZS** (tako imenovani strokovni delavci v športu) lahko vodijo ture, ki niso plezalne smeri ali ledeniške ture, denimo. Za te so usposobljeni **alpinistični** inštruktorji, a ti lahko vodijo te ture le pod okriljem **alpinističnih** odsekov in klubov.

Plezajo pa lahko z največ dvema tečajnikoma ali pripravnikoma, ki sta navezana na vrvi.

»Komercialno lahko turo te težavnosti vodijo samo gorski vodniki. Župančičeva smer na Malo Mojstrovko je plezalni vzpon in vodniki **PZS** nimajo usposobljenosti za vodenje plezalnih smerei. **Planinska zveza Slovenije** kot nacionalna panožna športna zveza za panogo planinstvo - **alpinizem** usposablja strokovne delavce v športu, med katerimi so tudi vodniki **PZS** in **alpinistični** inštruktorji. Usposabljanje je razdeljeno na različne stopnje in kompetence, vodniki pa po opravljenem usposabljanju za posamezno stopnjo zahtevnosti vsaka štiri leta obnovijo licenco z udeležbo na izpopolnjevanjih. Vsako leto tudi oddajo poročilo za registracijo, na osnovi katerega so zavarovani tudi za odgovornost v okviru nepridobitne dejavnosti vodenja,« so še dejali. ■

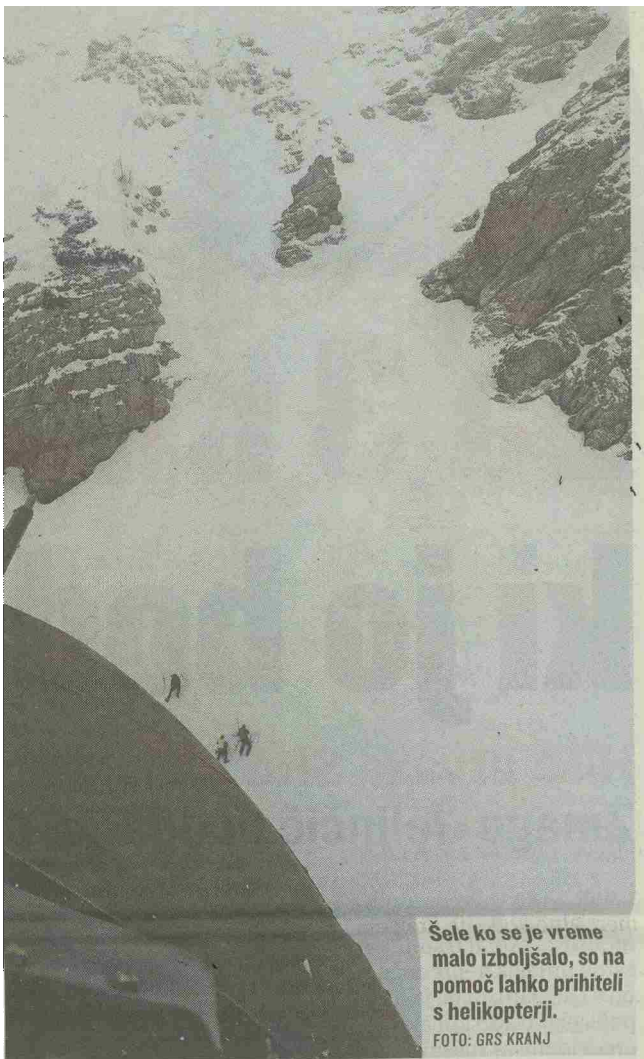
5

let traja šolanje vodnika.

➔ **Pri nesreči na Mali Mojstrovki se je pokazalo, da je treba v gore hoditi z veliko odgovornosti.**

Na srečo planinci niso bili zasuti pod snegom in so zato preživeli. FOTO: GRS KRANJ

Šele ko se je vreme malo izboljšalo, so na pomoč lahko prihiteli s helikopterji.
FOTO: GRS KRANJ

Turo na Malo Mojstrovko je organiziralo Športno društvo Jeti.

Pri reševanju ponesrečencev na Mali Mojstrovki je sodelovalo 53 gorskih reševalcev. FOTO: GRZS

Predsednik Združenja gorskih vodnikov Slovenije Peter Jeromec pravi, da se kljub opozorilu nič ne spremeni. FOTO: OSEBNI ARHIV